

[I. A. Hansen.]

for 1929—30 er 132,9 Mill. Kr., Sveriges Folkemængde er 6 120 000. Danmarks Militærudgifter efter Krigen, det vil sige i 1922, var ca. 63 Mill. Kr., og ved Ordningen af 1922 blev de reduceret til ca. 47 Mill. Kr., en Reduktion paa ca. 30 pCt. Nu foreslaar Regeringen yderligere efter den højtærede Udenrigsministers Opstilling en Reduktion af den nuværende Ordning paa 60 pCt., han regner nemlig med 18 Mill. Kr. til den foreslaaede Ordning. Danmarks Militærudgifter er for Tiden ca. 47 Mill. Kr., Befolkningmængden er 3 566 000. Hvis Danmarks Militærudgifter skulde svare til Sveriges i Forhold til Befolkningmængden, skulde de være 77 Mill. Kr. om Aaret.

Saa kommer vi til Norge. Norges Militærudgifter er for Tiden 39,9 Mill. Kr. med et Indbyggertal paa 2 799 000. Skulde man lægge Indbyggertallet til Grund for en Sammenligning, vilde det tilsvarende være et dansk Militærvæsen til 50 Mill. Kr., det vil sige godt og vel det, som vi har nu. Norge og Danmark staar i Øjeblikket nogenlunde ens med Hensyn til Militærudgifter i Forhold til Folkemængden. Men, siger den højtærede Udenrigsminister, Norge forbereder for Tiden en Nyordning, der skal koste 30 Mill. Kr. om Aaret, og det er rigtigt, en saadan Nyordning er under Overvejelse, men ganske vist har jo et meget indflydelsesrigt Medlem af Norges Storting, en Mand, hvis Medvirken den norske Regering neppe kommer udenom, naar den skal vedtage en ny Forsvarsordning — jeg sigter til Stortingspræsident Hambroe — nylig udtalt, at han er fuldkommen forvisset om, at førend man ser Resultaterne af den kommende Nedrustningskonference, bliver der ikke Tale om at gennemføre den norske Nyordning. Men selv naar en Gang den nye norske Ordning til 30 Mill. Kr. om Aaret gennemføres, vil den, stadig med Befolkningmængden taget som Sammenligningsgrundlag, svare til et dansk Militærvæsen til 37,5 Mill. Kr. om Aaret og ikke til et dansk Militærvæsen til 18 Mill. Kr.

Nu hørte jeg jo den højtærede Udenrigsminister anføre en Udtalelse af Statsminister Mowinckel gaaende ud paa, at i Betragtning af Norges store Land- og Kyststrækninger vil et Militærvæsen i Norge til 30 Mill. Kr. svare til et dansk som det, der er foreslaaet af den nuværende Regering, altsaa paa nominelt 18 Mill. Kr. Denne Betragtning er der flere Talere, der i Forvejen har været inde paa. Det ærede Med-

lem Hr. Holstein var inde paa den, og det ærede Medlem Hr. Moltesen var inde paa den i Dag og imødegik den, og jeg skal ikke gentage, hvad de herom har sagt. Det siger jo sig selv, at saaledes kan man ikke stille den Sammenligning op. Det drejer sig saa vist ikke i den Forbindelse om, hvor stor et Lands Kyststrækning er, men det drejer sig om, hvor den ligger: i en Farezone eller udenfor. Hvor er det i det hele taget muligt, at Danmarks Udenrigsminister kan sidestille, oven i Købet til Gunst for Danmark, Norges og Danmarks Beliggenhed under en europæisk Konflikt. Norge ligger i Europas Udkant, hvor ingen Stormagtsflaader har Ærinde under en europæisk Konflikt, Danmark ligger paa Alfærvej i en Zone, der i højeste Grad kan befrygtes at blive en Farezone, et Brændpunkt, og det er selvsagt, at det stiller ganske anderledes Krav til Vagt- og Neutralitetsværn, end der kan blive Tale om for Norges Vedkommende. Skulde man i denne Forbindelse tale om Kyststrækninger som Maalestok for Forsvarsberedskab, saa kunde man med ligesaa stor Ret tale om Grønlands Kyst og regne den til Danmark. Grønlands Kyst ligger jo ogsaa en Smule afsides paa Verdenskortet.

Men siden den højtærede Udenrigsminister altsaa har gjort et Tilløb til at tage Statsminister Mowinckel til Indtægt for sit og den danske Regerings Syn paa et Lands Forsvar, saa lad os for en Gangs Skyld høre saadan en ægte norsk radikal Røst om Forsvaret. Det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen var inde paa Hr. Mowinckels Tale i Bergen i November 1929, den samme, som jeg tidligere har citeret i 3 Linier, og det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg ikke havde citeret mere. Ja, Referatet af Talen fylder 8 Spalter i et norsk Blad. Naar jeg ikke citerede det altsammen, var det for det første af Frygt for den højtærede Formand og dernæst af Hensyn til mine Tilhørere her i Tinget. Det, jeg citerede var, hvad der vedkommer den Sag, vi drøfter her: Hr. Statsminister Mowinckels Syn paa et Lands Pligt til at have et Forsvar sammenstillet med den nuværende danske Regerings Syn derpaa. Jeg indrømmer, at Citatet var meget kortfattet, og jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til at citere det lidt udførligere, det drejer sig kun om en halv Snes Linier. Hr. Statsminister Mowinckel sagde, efter at han havde gjort de Argumenter gældende, som det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen anførte: